Erasmus MC
Universitair Medisch Centrum Rotterdam

Urologie

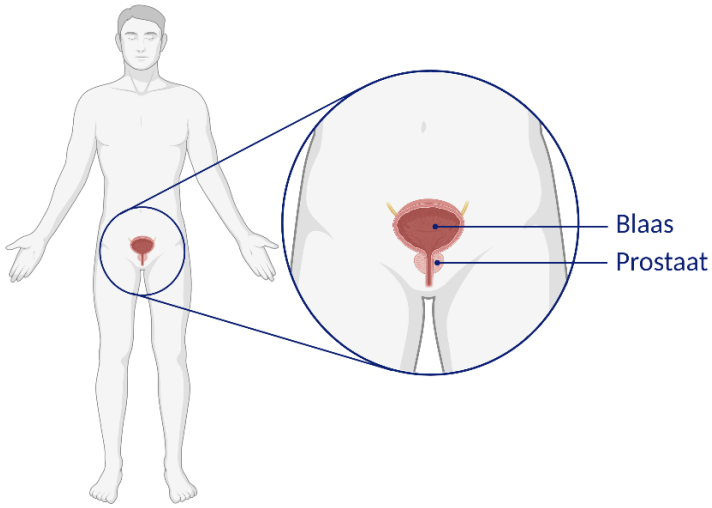
Biopsie prostaat

Transperineale biopten

U krijgt (mogelijk) biopten van uw prostaat. Dit onderzoek heet een transperineale biopsie. Hierbij halen we kleine stukjes van uw prostaat weg om te onderzoeken. Hier vertellen we wat u van het onderzoek kunt verwachten.

Over prostaatkanker

De prostaat is een kleine klier. De prostaat zit vlak onder uw blaas en rondom het begin van uw plasbuis. De prostaat maakt een deel van het zaadvocht aan. Heel soms gaan er in de prostaat kwaadaardige cellen groeien. Dit is prostaatkanker.

Afbeelding 1. De prostaat.

MRI-scan

U krijgt (als dat medisch is toegestaan) een MRI-scan. Daarop is mogelijk een afwijking te zien (een verdacht plekje). Om uw prostaat verder te onderzoeken, krijgt u een biopsie. Ook als u geen MRI-scan heeft gehad, kunnen we besluiten een prostaatbiospie uit te voeren.

Over een biopsie

Doel van het onderzoek

Het doel van de biopsie is: onderzoeken of u wel of geen prostaatkanker heeft.

Wat gaan we doen?

Bij een biopsie halen we kleine stukjes van uw prostaat weg. Deze stukjes heten biopten. U krijgt een plaatselijke verdoving van de huid tussen de balzak en de anus.

Tijdens de biopsie maken we een echo van uw prostaat. Met de echo zien we uw prostaat op een scherm. Een echo werkt met geluidsgolven. Deze kunt u niet horen en zijn niet schadelijk.

We combineren de echo met de beelden van de MRI-scan. Dit is de MRI-scan die u eerder heeft gehad. Op de MRI-scan zien we waar eventuele verdachte plekken zitten. Van zulke plekjes nemen we biopten. Meestal nemen we meerdere biopten, vaak meer dan 10. Vaak nemen we ook biopten van andere delen van de prostaat. We bespreken dit van te voren met u en lichten dit toe.

In het laboratorium onderzoeken we of er kankercellen in de biopten zitten.

De gehele afspraak duurt ongeveer een uur.

Voorbereiding

Het is belangrijk dat u zich goed voorbereidt op het onderzoek.

- Gebruikt u bloedverdunners? Het kan zijn dat u hier tijdelijk mee moet stoppen. Dit moet om de kans op een bloeding na het onderzoek kleiner te maken. De arts vertelt u of dit nodig is.
- Ga voor het onderzoek naar de wc voor ontlasting. Dit zorgt ervoor dat het laatste stuk van uw darm leeg is. Het onderzoek gaat dan makkelijker. Het is niet noodzakelijk dat u dit doet, maar we raden het wel aan.
- Kom niet zelf met de auto. U krijgt namelijk bij het onderzoek een verdoving. Door deze verdoving kunt u wat draaierig worden. Dit duurt maar kort. Toch kunt u voor de zekerheid na het onderzoek beter niet rijden. Is dit niet mogelijk? Dan raden wij aan om na het onderzoek minstens een uur te wachten met autorijden.

U mag voor het onderzoek gewoon eten en drinken. Ook hoeft u geen antibiotica te nemen. Als dit toch nodig is, dan vertelt uw arts dat aan u.

Verloop van het onderzoek

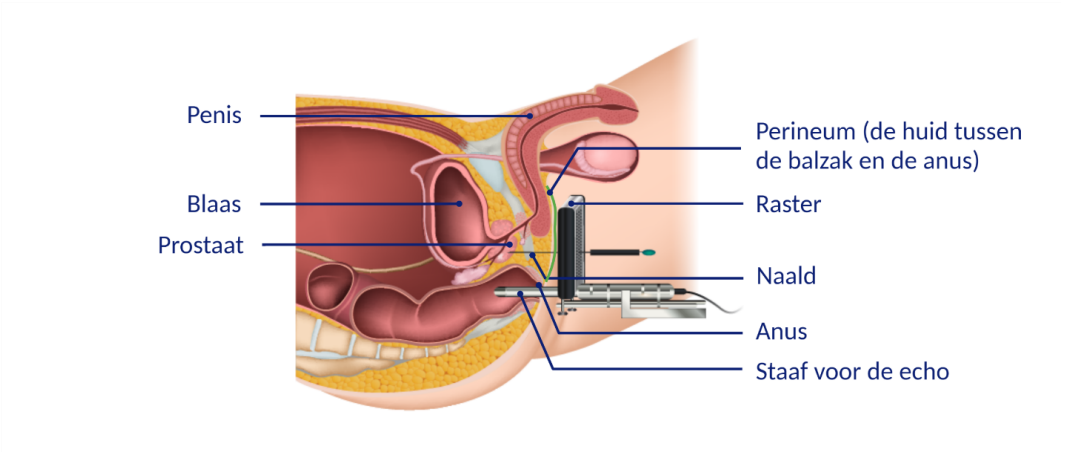
Gesprek met de arts

De arts bespreekt eerst nog een keer de uitslag van de MRI-scan met u. Daarna vertelt de arts u wat hij of zij tijdens het onderzoek gaat doen. U kunt vragen stellen aan de arts over het onderzoek. Pas als u alles begrijpt, begint de arts met het onderzoek.

Het onderzoek

1. U ontbloot uw hele onderlichaam.
2. U gaat liggen op een onderzoekstafel. Op de tafel staan beugels voor uw benen. U gaat liggen op uw rug en doet uw benen in de beugels.
3. De arts brengt zijn of haar vinger in uw anus. Dat doet de arts om uw prostaat te voelen. U kunt daarbij het gevoel hebben dat u moet plassen.
4. De arts maakt de huid tussen de balzak en de anus (het perineum) schoon.
5. U krijgt een verdoving. De arts spuit de verdoving in met een dunne naald, tussen de balzak en de anus.
6. De arts brengt een staaf in via de anus. Met deze staaf maakt de arts de echo. De staaf is iets dikker dan een vinger. Het inbrengen kan ongemakkelijk aanvoelen. Het is meestal niet pijnlijk. Met de echo bekijkt de arts de prostaat.
7. De arts schuift een raster tegen het perineum. Met dit raster kan de arts precies zien waar hij of zij de naald moet inbrengen om een biopt te nemen.
8. De arts verdooft de prostaat met een dunne naald. U heeft tijdens het onderzoek daardoor

geen pijn. U kunt wel wat druk voelen.
9. De arts haalt met een dunne naald kleine stukjes van uw prostaat (biopten) weg. U hoort daarbij een klikkend geluid.
10. U krijgt een verbandje voor in uw ondergoed.

Afbeelding 2. Tijdens het onderzoek krijgt u een staaf in uw anus. Ook prikken we met een naald in uw prostaat. De naald gaat door het perineum. In de afbeelding is het perineum aangegeven met een groene lijn. Het perineum is de huid tussen de balzak en de anus.

Na het onderzoek

Na het onderzoek brengen we u weer naar de wachtruimte. Wanneer u heeft geplast (dit kan roodgekleurd zijn, zie hieronder), mag u zich bij de balie afmelden. Dan mag u naar huis.

Bloedverlies
U kunt na het onderzoek wat bloed verliezen. Dat kan komen door gaatjes in de huid of druppels bloed uit de plasbuis. U krijgt daarom een verbandje voor in uw ondergoed. Ook kan er bloed bij uw plas of zaadvocht zitten. Het bloed in uw plas verdwijnt meestal binnen een week. Het kan ineens opkomen en dan weer gaan. Veel water drinken maakt het bloeden snel minder. Het bloed bij uw zaadvocht gaat wat minder snel weg. Dit duurt soms een paar weken tot een paar maanden.

Niet fietsen
We raden u aan om niet te fietsen tot een week na het onderzoek. Dit is om pijn en zwelling van het perineum te voorkomen.

De uitslag

De volledige uitslag van het weefselonderzoek kan tot 2 weken duren.

We raden u aan om 2 tot 3 weken na de biopsie een afspraak te plannen bij uw eigen uroloog. Die bespreekt de uitslag met u. Deze afspraak kunt u telefonisch zelf maken vanaf het moment dat u weet wanneer de biopsie is.

Wanneer contact opnemen?

Krijgt u binnen 2 tot 3 dagen na het onderzoek koorts boven de 38,5 ˚C? Wacht niet. **Bel direct** een spoedeisende hulp bij u in de buurt.

Neem contact op met de afdeling Urologie als u:

- Lange tijd veel donkerrood (wijnkleurig) bloed in uw plas ziet en dit niet verbetert als u veel water drinkt. Zeker als er stolsels (zwarte klontjes en slierten) in uw plas zitten, raden we aan om contact op te nemen voor overleg.
- Niet kunt plassen, terwijl u wel voelt dat u moet plassen.

Bent u door een ander ziekenhuis verwezen naar het Erasmus MC? Dan raden we aan om contact op te nemen met de dienstdoende afdeling urologie van dat ziekenhuis. Vaak is dat dichterbij.

Contact

Heeft u nog vragen? Bel dan een medewerker van Urologie. Dat kan op werkdagen van 9.00 tot 16.00 uur met telefoonnummer (010) 704 02 51.

0001031-12_22 © Erasmus MC - Patiëntencommunicatie. Aan de inhoud van deze folder kunnen geen rechten worden ontleend

Erasmus MC | Dr. Molewaterplein 40 | Postcode 3015 GD Rotterdam | (010) 704 0 704 | www.erasmusmc.nl